

Europejska konferencja EPALE 2018 „Growing together:
fostering an inspiring adult learning community”,
Budapeszt, 15–16.10.2018 r.

Elektroniczna platforma na rzecz uczenia się dorosłych (EPALE) została utworzona przez Komisję Europejską (KE), aby wspierać rozwój praktyki edukacji dorosłych poprzez budowanie społeczności edukatorów, decydentów politycznych, naukowców i dostawców usług szkoleniowych. Obecnie na platformie zarejestrowanych jest ponad 42,5 tysiąca użytkowników z różnych krajów Unii Europejskiej. W ramach swojej działalności EPALE podejmuje szereg inicjatyw sprzyjających wymianie dobrych praktyk, nawiązywaniu ponadnarodowych kontaktów i promocji innowacyjnych rozwiązań w edukacji dorosłych.

W dniach 15–16 października 2018 r. w Budapeszcie odbyła się zorganizowana przez EPALE ogólnoeuropejska konferencja pod hasłem „Growing together: fostering an inspiring adult learning community”, która zgromadziła ponad 230 uczestników, m.in. przedstawicieli rządów krajowych, członków EPALE (teoretyków i praktyków), europejskich interesariuszy i przedstawicieli KE. Konferencja miała na celu zebranie opinii o rozwoju i ewoluowaniu europejskiej agendy na rzecz edukacji dorosłych oraz programach Unii Europejskiej (UE) w tej dziedzinie po 2020 r. Równocześnie organizatorzy prezentowanego wydarzenia zabiegali, aby było ono okazją do zwiększenia zaangażowania w funkcjonowanie i promocję EPALE oraz omówienia dalszego kierunku rozwoju tejże platformy.

W czasie trwania konferencji zastosowane zostały różnorodne formy prowadzenia i prezentacji rozważań wpisujących się w realizację wskazanych powyżej celów, co sprzyjało spojrzeniu na analizowaną problematykę z wielu perspektyw.

Pierwszy dzień konferencji rozpoczął się od sesji plenarnej, w czasie której uczestnicy mogli zapoznać się z wideowiadomością od Tibora

Navracsicsa (europejski komisarz ds. edukacji, kultury, młodzieży i sportu), który odniósł się do celów i wyzwań stojących przed UE w obszarze całościowego uczenia się w związku z procesem starzenia się społeczeństwa i kryzysem migracyjnym. Mieliśmy także okazję wysłuchać wystąpienia Esztery Karvázy (kierownik działu w Węgierskim Urzędzie ds. Kształcenia Zawodowego i Edukacji Dorosłych), która odwołując się do indywidualnych przypadków, ukazała wielość form aktywności edukacyjnych dorosłych, m.in. kursy językowe dla uchodźców i/lub imigrantów ekonomicznych, oraz słów Dany Bachmann (kierownik Działu Kształcenia i Szkolenia Zawodowego, Przyuczania do Zawodu i Uczenie się Dorosłych, KE) dotyczących zadań poszczególnych krajów w obszarze edukacji dorosłych wyłaniających się z analizy projektów, jakie były realizowane za pośrednictwem EPALE, w tym personalizacji oferty edukacji pozaformalnej czy też usprawnienia procesu walidacji kompetencji uzyskanych w procesie edukacji nieformalnej. W kolejnej sesji Faye Hindle-Lewis (kierownik projektu EPALE, Ecorys, Wielka Brytania) i Graciela Sbertoli (Sekretarz generalny European Basic Skills Network) przedstawiły potencjał platformy EPALE, która bazując na otwartym dialogu i wymianie dobrych praktyk, sprzyja wypracowywaniu efektywnych rozwiązań problemów/wyzwań w obszarze edukacji dorosłych w różnych państwach. Zaś Lisette Schermer (specjalista ds. polityki, Gabinet Komisarza ds. Edukacji, Kultury, Młodzieży i Sportu, KE) odniosła się do możliwości, jakie w obszarze edukacji dorosłych i uczenia się przez całe życie stwarza nowy program Erasmus+, którego budżet ma wzrosnąć o 60% i wynosie ok. 30 miliardów EUR. W kolejnej edycji programu nadal mają być promowane projekty o charakterze włączającym, kierowane do osób dorosłych reprezentujących grupy defaworyzowane.

Pierwszego dnia konferencji odbył się również panel dyskusyjny pt. „How can EPALE support future developments in adult learning policy and practice?”. W charakterze dyskutantów wystąpili: Joyce Black (zastępca dyrektora ds. badań i rozwoju, Learning and Work Institute, Wielka Brytania), Anni Karttunen (ambasador EPALE i przedsiębiorca, Finlandia), David Pollard (menadżer projektów innowacyjnych, the Rehab Group, Irlandia), dr Merilin Metsma (doradca ds. rozwoju kadr, Ministerstwo Obrony, Estonia). Każda osoba biorąca udział w konferencji mogła w aktywny sposób włączyć się w przebieg dyskusji, np. zadając pytanie dyskutantom czy formułując komentarz do ich wypowiedzi. Uczestnicy panelu podkreślili, że konieczne jest uproszczenie języka UE, zadbanie, aby uczynić go bardziej zrozumiałym dla szerszego grona, co może zwiększyć liczbę osób starających się o środki na realizację działań edukacyjnych adresowanych do dorosłych, a równocześ-

nie należy zadbać o podejmowanie w ramach edukacji dorosłych działań włączających, przygotowujących do aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie obywatelskim, jego życiu politycznym, kulturowym i gospodarczym.

Drugiego dnia konferencji pierwsza sesja plenarna poświęcona była rozważaniom dotyczącym roli krajowych usług wsparcia EPALE. W sesji tej Mahira Spiteri (Ministerstwo Edukacji i Zatrudnienia, Malta) i Małgorzata Dybała (Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Polska) omawiały dobre praktyki w zakresie edukacji dorosłych realizowane w reprezentowanych przez nie krajach dzięki możliwościom, które stwarza EPALE, a także prezentowały dalsze plany działań. Prelegentki zwróciły uwagę na możliwość budowania za pośrednictwem EPALE heterogenicznych sieci kontaktów – zrzeszających przedstawicieli różnych krajów, reprezentantów świata teorii i praktyki – promowania idei całościowego uczenia się, planowania wspólnych działań o charakterze międzynarodowym, w tym projektów i konferencji, dzielenia się scenariuszami zajęć, organizacji webinarium czy tworzenia repozytorium wiedzy dzięki zamieszczaniu artykułów dotyczących zagadnień teoretycznych i/lub metodycznych. W drugiej sesji plenarnej Wilhelm Vukovich (menedżer programu, Gabinet Komisarza ds. Edukacji, Kultury, Młodzieży i Sportu, KE) dokonał podsumowania konferencji i akcentował w nim, że każdy kraj boryka się z własnymi problemami w zakresie edukacji dorosłych, ale równocześnie można wskazać wspólne dla wszystkich członków wspólnoty wyzwanie, którym jest przygotowanie poszczególnych jednostek do podejmowania działań ponad podziałami, wyposażenie ich w kompetencje umożliwiające im efektywną pracę na rzecz budowania lepszego jutra.

Zarówno pierwszego, jak i drugiego dnia konferencji odbywały się warsztaty. Grupy warsztatowe zostały utworzone w taki sposób, aby cechowały się jak największym zróżnicowaniem narodowym. Pierwszego dnia uczestnicy mieli okazję podzielić się swoimi nadziejami i rozwiązaniami odnoszącymi się do przyszłości edukacji dorosłych w UE. Poszczególne zespoły zwróciły uwagę na konieczność dostosowywania oferty edukacyjnej do lokalnych potrzeb, dbałość o spójność działań podejmowanych na gruncie edukacji formalnej, pozaformalnej i nieformalnej, zaakcentowanie znaczenia budowania pozytywnego wizerunku uczenia się przez całe życie i przygotowanie jednostki do LLL już na etapie edukacji formalnej, m.in. poprzez położenie nacisku na konstruowanie niezbędnych w tym procesie kompetencji w podstawach programowych. Postulowano także wygospodarowanie w budżecie UE środków na tzw. edukacyjne karty kredytowe (*credit cards for education*), które każdy obywatel wspólnoty otrzymywałby w celu opłacenia wybranych

przez siebie aktywności podejmowanych w ramach edukacji pozaformalnej i nieformalnej. Natomiast drugiego dnia konferencji osoby biorące udział w warsztatach formułowały i omawiały innowacyjne pomysły i sugestie dotyczące sposobów i kierunków rozwoju EPAL w nadchodzących latach. Grupy warsztatowe apelowały przede wszystkim o zmianę interfejsu graficznego platformy na bardziej czytelny, przejrzysty, wygenerowanie w ramach EPAL większej przestrzeni do promowania dobrych praktyk i dzielenia się nimi oraz wprowadzenie rozwiązań technicznych umożliwiających bardziej bezpośrednią komunikację.

W czasie trwania konferencji jej uczestnicy mieli także możliwość partycypowania w interaktywnych badaniach opinii, głosowaniach i ankietach dotyczących zagadnień związanych z edukacją dorosłych.

Podsumowując należy stwierdzić, że prezentowana konferencja zasłużyła na miano znakomitej płaszczyzny międzynarodowej wymiany doświadczeń i wspólnego uczenia się. Przedsięwzięcie to stworzyło niepowtarzalną okazję do wielokierunkowego namysłu nad teorią i praktyką współczesnej edukacji dorosłych. Było sytuacją edukacyjną dającą szansę na doświadczanie ponadnarodowych inspiracji i budowanie sieci kontaktów, które mogą zaowocować dalszą współpracą.

Materiały audio-wideo z konferencji dostępne są pod adresem: <https://ec.europa.eu/epale/en/blog/epale-conference-2018-fostering-inspiring-adult-learning-community>.

Kinga Majchrzak-Ptak

<https://orcid.org/0000-0001-8616-9824>

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu